

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Vărsare de sânge la alegeri.

La alegerile de deputați dietali au fost în mai multe părți bătăi, spargeri de ferestri și vărsări de sânge. Ba în Vințul de sus alegătorii opoziționali au aprins trei case de ale guvernaților, ca să-i înfrice. Așa e obiceiul să se întâmple de aceste în Ungaria.

Apărările și bătăile s'au început încă înainte de alegeri. Una din cele mai mari vărsări de sânge s'a întâmplat în satul Turopolya (din cercul de alegere Losoncz). Sâmbătă înainte de alegere s'a dus în Turopolya candi-

datul de deputat guvernamental Rohonyi, de și-a ținut vorbirea de program.

După vorbire el s'a dus la preotul evangelic din comună care era pe partea stăpânirii. Alegătorii opoziționali, împreună cu alți opoziționali din satele vecine, s'au năpustit asupra casei parohiale, strigând, că preotul a vândut guvernului comuna și voiau să-l potopească.

Au venit numai decât gendarmii, dar mulțimea i-a atacat și pe aceștia cu pietri,

și ciomege. Atunci gendarmii au folosit armele, au puscat în mulțime, ucizând patru oameni și rănind greu pe mai mulți.

Nu se știe, că gendarmii avut-au drept să puste și cercetarea e chieată se arete aceasta.

Ilustrația noastră, făcută după o fotografie, ne arată momentul când gendarmii dau foc în mulțime.

De preste săptămână.

Alegerile pentru dieta Ungariei s'au sfârșit. Opoziția a eșit învingătoare. Ministerul Tisza abdică. Români naționaliști au eșit 7.

*

În Petersburg s'a sugrumat rescoala lucrătorilor, dar ea s'a lăsat în provincă. În Petersburg e dictatură militară.

*

În Manguiria s'a început o luptă mare între Ruși și Japonezi.

—

Alegerile.

Alegerile pentru dieta Ungariei s'au sfârșit și au reușit nefavorabile ocârmuirii lui Tisza. Aceasta este pe scurt starea lucrurilor dela noi.

Tisza, venind în conflict cu opoziția, pentru-că prin schimbarea regulamentului dietei a voit să facă cu neputință obstrucția (împotrivirea cu vorbărie fără de sfârșit), a fost silit să împrăștie dieta și să rânduiească alegeri nouă. Aceasta s'a întâmplat și, cum știm, alegerile s'au început în 26 Ian. c. și acum sunt deja sfârșite.

Tisza, când s'a hotărât să împrăștie dieta, a gândit, că în nouăle alegeri va câștiga mai mulți deputați, a gândit, că țeara, alegătorii vor fi mai mulți pe partea lui. De aceea și în vorbirea, prin care M. Sa a împrăștiat dieta și care a fost făcută de Tisza, a zis, că se rânduiesc nouă elegeri, ca națiunea, țeara să judece.

Și țeara a judecat, dar' mai mult pe partea opoziției. Opoziția s'a unit cu partidul popular, cu partidul lui Bánffy și cu disidenții (adecă cu deputații eșii din partidul guvernamental) și cu toții împreună, cu puteri unite au luptat la alegeri împotriva candidaților guvernului.

Așa apoi rezultatul alegerilor e următorul:

Deputați guvernamentali	151
» independenți	159
» populari	23
» partidul nou (Bánffy).	11
» afară de partid	10

» disidenți	24
» Sași	13
» naționaliști (Români, Sârbi etc).	9

ear' afară de aceste vor mai fi alegeri întregitoare (balotagiu) în 13 cercuri.

Din acest rezultat se vede, că partidul liberal (guvernamental), pe care se sprijinește Tisza, a rămas în minoritate față de opoziție și astfel e silit să abdică.

Tisza a și plecat Mercuri la Viena, unde a prezentat Majestății Sale abdicarea ministerului și, după cum se zice, a recomandat pe urmașul seu.

Pe cine va fi recomandat Tisza, ca să formeze noul minister și ce va urma peste tot, nu se știe încă. Unii spun, că cu formarea noului minister va fi încredințat contele Iuliu Andrássy, care va lua miniștri din diferite partide, sau apoi ministerul se va forma din sinul opoziției unite, în care ar avea rol însemnat partidul kossuthist. Hotărât încă nu se știe nimic. Majestatea Sa va asculta zilele aceste păreri mai multor fruntași politici și apoi va hotărî după împrejurări.

În afară de aceste stări încurcate, cu privire la alegeri, trebuie să observăm, că noi Românii am pus și noi candidați naționaliști în mai multe părți și unii din ai noștri au reușit.

Eată deputații noștri aleși cu lupte grele:

Vasile Dămian, ales în Baia-de-Criș,	
Dr. Teodor Mihali » »	Ileanda-mare,
Dr. Stefan C. Pop » »	Șiria,
Dr. Ioan Suciu » »	Boroșineu,
Dr. Aurel Vlad » »	Orăștie,
Dr. Aurel Novac » »	Sasca-mont.,
Dr. Nicolae Comșa » »	Cristian,

Așa dar în total avem aleși șapte deputați români naționaliști și la alegerile întregitoare poate să mai iese 1-2. Deputați de naționalitate români, cari însă țin cu guvernul, încă sunt aleși vre-o 8.

Deputat naționalist slovac a fost ales numai unul: Milan Hodja (Kulpin).

Deputat naționalist sârb a fost ales earăș unul: Liubomir Pavlovici (Török-Becse).

Acesta este pe scurt rezultatul alegerilor dietale din urmă.

—

Convocarea delegațiilor.

După-cum se scrie din Vieaa, delegațiile vor fi convocate la toamnă. Causa acestor întârzieri sunt alegerile dietale și preste tot starea politică încurcată din Ungaria, care se crede, că până la toamnă se va limpezi.

—

Programul noului guvern român. Luni, în 30 Ian c. a fost o adunare politică în Iași, la care au luat parte cei mai mulți miniștri și fruntași conservatori. Cu acest prilej prim-ministrul Cantacuzino a dezvoltat programul guvernului.

În ce privește politica esternă — a zis Cantacuzino — aceea rămâne neschimbată; România voiește pacea și legături prietenești cu toate statele. În lăuntru, guvernul se va sili a îmbunătăți starea populației, a susține echilibrul financiar și a exploata isvoarele de bogăție ale României etc. Între reformele ce le-a anunțat Cantacuzino, amintim: reforma administrației, întemeierea unei deregătorii administrative înalte, la care se vor putea apela judecățile deregătorilor administrative, înamovibilitatea judecătorilor etc.

—

Răsboiul dintre Rusia și Japonia.

După o pauză mai lungă, în care armatele din Manguiria au fost ocupate cu pregătiri și concentrări de trupe, acum vine știrea despre nouă lupte între armatele dușmane.

Prima luptă.

Din Mukden se telegrafează, că cea dintâiu luptă s'a încins în 25. Ianuarie c. Aripa dreaptă a Rușilor a atacat aripa stângă japoneză. Rușii au ocupat două sate. Un regiment siberian a suferit grele pierderi. Amândouă oștile au artilerie puternică.

Perderile.

Rușii au voit să încunjure aripa stângă a Japonezilor, dar' n'au isbutit, fiind alungați peste riul Hunho. În luptele de 3 zile, din 26—29 Ian. Japonezii au pierdut 5000 de oameni, Rușii 10.000. Generalii ruși Mișcenko și Kondratovici au fost răniți.

Vladivostok.

Foaia »Morningpost« din Londra e informată din Shanghai, că Japonezii au început de curând blocarea (încunjurarea) portului dela Vladivostok, singurul port mai însemnat, ce-l are Rusia în apele răsăritene asiatice.

—

FOITA.

Moș Iftimie.

(Urmare și fine.)

Moș Iftimie își pleacă capul sub povara gândurilor dureroase și o lacrimă mare se scurge din ochii stinși pe fața-i sbârcită în jos.

— Nu uita de noi, repetă ca dus din sine.

În odaie era o liniște profundă. În fund era un pat sărăcăcios; de-asupra câteva polițe, pe ele niște hârburi și câteva cărți vechi negrite. La mijloc era masa și un scaun slab. Păreții goi se rânjeau în razele trâmurațoare a le luminiței și din când în când se auzea cum pică picăturile de seau.

Moș Iftimie se uită împrejur. De multe ori seara îi veneau amintirile din vremuri trecute, dar' nici-odată așa clar ca astăzi. Îi părea că aude pe tată-seu la fereastră, bătând cu ciocanul, părea că vede mamă-sa cum stă lângă cuptor și părea a auzi, cum fierbe oala pe cuptor. De câte-ori nu visa așa, când

auzea băzăitul leneș al muștelor, bătaile de ciocan, clocotirea de pe cuptor și razele de soare luceau cald prin fereastra joasă. Și acum e în odaia aceea, dar' unde sunt toate acestea? Au dispărut; o liniște mortală îl împrejmuia; păreți goi, lucind de sloiurile mici de gheață, se uitau serios, amenințător la el. O frică neînțeleasă, o înduioșare îl cuprinse pe bătrânul Iftimie. Își aduse aminte de o rugăciune, ce-o învățase el, când era copil; copil cu inima curată, care credea în tot ce e sfânt, azi nimica nu-i e mai sfânt. Privirea îi pică pe sticluța de rachiu. O mânie dureroasă îl cuprinsă și întinzându-și mâna svârli sticla la pământ. Sticluța aceasta a fost idolul, D-zeul lui; la ea se gândea zi și noapte și pentru ea trâmura afară în ger și frig, numai ca să poată bea cât mai mult.

— O Doamne, D-zeule. greu am păcătuit, eartă, că și noi iertăm greșităilor noștri. — Aici își pleacă capul și o emoțiune puternică îl cuprinsă; cu mâinile încrucișate se rugă el acum, cuprins de un simț, care atâția ani a stat mut în pieptul, în sufletul lui.

De-odată își aduse aminte de cărțile vechi și prăvuite de pe polițe. Se duse, își luă una jos și o deschisă. Puse luminița mai aproape și ținând cartea în mâinile tremurătoare, roșite și aspre de frig, se puse să citească. La început mergea cu greu. De mult de când n'a cetit. Dar' eată tot mai ușor merge. La urmă îi părea, că nu litera moartă, ci o voce impunătoare și totuși atât de dulce, cu bunătate îi povestea din foile cele îngălbenite. Într'un târziu se pomeni. Luminița era pe gătate; razele ei palide lumineau tot mai slab și pe păreți se arătau umbre tot mai mari, mai mari și tremurătoare. Moș Iftimie închisă cartea, o curățî de prav cu îngrijire și o puse în lada de sub pat, învălindu-o în hârtie.

Așa se simțea de ușor, sufletul lui era plin de simțiri, care până acuma nu le simțise și cu un suris blând, tericlit stinsă luminița și se culcă.

De-odată se trezi; odaia era plină de lumină. Lângă pat stătea tatăl-seu și lângă

Din Rusia.

— In Petersburg. — Răscoala în provincă —

În urma pășirii aspre a miliției față de lucrători, în Petersburg s'a domolit răscoala. O mare mulțime de muncitori au intrat de nou în lucru la fabrici.

Țarul a proclamat în Petersburg dictatura militară și a numit de guvernator militar, cu putere nefermită, pe generalul Trepov. Acesta a purces și purc de cu mare strictetă și crudelitate. Pe lucrătorii, cari nu voiau se între în lucru, 'i-a espulsat, ear' pe alții mulți 'i-a arestat. Numărul celor arestați este până acum 3200. Între cei arestați este și vestitul scriitor Maxim Gorkij.

Astfel s'a făcut »liniste« întreruptă acum numai de vaietele răniților și a celor prinși și de zângănitul de arme al sălbaticilor Căzaci.

Un martor ocular.

Ca întregire la cele scrise în numărul trecut despre întâmplările din Duminecă trecută mai dăm următoarele:

Un comerciant din Budapesta, care a fost de față la răscoala de Duminecă a lucrătorilor din S. Petersburg, după-ce spune că lucrătorii sub conducerea preoților Gapon, Sergiu etc. au înaintat pacinic pe strade, povestește următoarele:

Duminecă dimineața lucrătorii cu mii au venit să meargă înaintea palatului de iarnă a Țarului. Nimeni din ei nu avea arme, mulți erau cu nevestele și copii. Când marea mulțime s'a apropiat de podul Troicka, comandantul soldaților postați la pod a provocat mulțimea să stea. Cei dindărăpt n'au auzit provocarea și 'i-au împins înainte pe cei din frunte, spre soldați. În acest minut s-au dat vorbe de comande și Căzaci călări s'au aruncat cu furie asupra mulțimii, biciuind pe cine ajungeau. Apoi iute s'au întors la o parte și acum muncitorii stăteau în față cu infanteria. Un căpitan, care comanda miliția, dădu ordin și îndată răsunară puștile, odată, de două-ori. Acum apoi a urmat ceva grozav. În primul moment a oamenii stăteau ca 'nlemniți, aerul era plin de vaiete dureroase ale răniților, apoi mulțimea se repezi înspre ulițele vecine, călcând în picioare o mulțime de oameni. Căzaci urmăreau pe oameni, bătându-i cu bicele.

Lângă casa, în care mă aflam eu, au căzut pe zăpadă două femei și o fată, greu rănite. Nu departe de ele zăcea întins un bătrân, cu capul crepat de sabie. Astfel de

el un bărbat palid, cu plete lungi, cu privire blândă. Moș Iftimie se uita mirat, se simțea așa ușor, așa fericit. O căldură internă simțea cum îl înviează. Bărbatul cela cu privire blândă îi zimbă cu bunătate; tatăl-seu îi zimbă cu bunătate; tatăl-seu îi făc un semn și atunci moș Iftimie simțea, cum se ridică, se înalță, plutește lin sus, tot mai sus, împrejmuit de o lumină orbitoare, de acorduri moi, de cete albe de îngeri, sus, tot mai sus. Bărbatul acela îi tot zimbea cu bunătate și tatăl lui îi puse mâinile pe cap, binecuvântându-l. Simțea, cum inima lui se umple de un simț necunoscut de fericire, toate suferințele sunt uitate, lăsate pe lumea aceea, simțea că el e acum »în loc luminat, în loc de verdeață, de unde a fugit durerea, întristarea și suspinarea; că nu este om, care se nu păcătuiească, numai tu ești fără de păcat«.

— Pe Moș Iftimie 'l-au aflat mort în odaia lui, zise a doua zi vecinul Nastasie la leica Eva, — D-zeu să-l ierte!

casuri se vedeau dealungul uliței, pe țărmul Nevei și prin cele mai multe strade ale orașului. Numărul mortilor și răniților din apropiere era la 500. După-ce mulțimea a fugit, poliția a început a transporta cu căruțe pe morți și răniți. Ei erau așezați unul lângă altul și duși în spitale. Întâmplarea aceasta s'a petrecut pe la 11 ore și pe la 12 nu erau pe ulițe decât morții și răniții și oamenii poliției.

Seara, când am plecat la gară, pe ulițe erau soldați ca în tabără; puștile le erau puse în piramidă și din loc în loc ardeau focuri de tabără. Ici-colea cete de lucrători erau alungați de Căzaci.

Toată ziua și până am plecat eu, în oraș domnea o frică și spaimă de nespuse.

Răscoala în provincă.

Pe când în Petersburg răscoala s'a su-grumat în sânge, ea a luat întindere în orașele din provincă. Astfel în orașele Moscva, Lodz, Riga, Reval etc. lucrătorii s'au pus în grevă și au avut lupte și ciocniri sângeroase cu poliștii și miliția. În Lodz numărul greviștilor este 100 mii.

Mai mare și primejdioasă este răscoala în Varșovia, capitala Poloniei rusești. Aici s'a repetat scenele crudele din Petersburg. Miliția și aici a purces foarte aspru față de lucrători. În o singură zi (30 Ian. c.) au fost uciși și răniți preste 150 de lucrători. Dar lucrătorii aici sunt armați și au omorât și ei ofițeri și poliștii, între cari este și comandantul Căzacilor, care a fost ucis de un glonț de revolver.

Țarul a trimis în Varșovia pe generalul Foullon, ca să sugrume răscoala.

Din Mediaș.

— Producțiuni și petreceri. —

Începând cu ajunul Crăciunului Mediașul a fost teatrul unor producții publice, care vrednice-s de cuvenita încreștere. De mai mulți ani acest orașel a manifestat viață românească, frumoasă, d și »hydra invidiei«, »aceasta mare boală românească« nu mai puțin, ca în alte părți și-a arătat unghiile sale. Eată un raport pe scurt despre aceste producții:

I.

Daruri de Crăciun.

Înainte de Crăciun cu câteva săptămâni soția mea și domnișoara Irina Coșciuc inv. de stat și-au dat toată silința ca în anul acesta să poată face o mică surprindere, dar mare bucurie copiilor, ce frecventează școala gr.-cat. din Mediaș. S'au convins, că fantoma neagră a scumpetei și a foametei bate și la ușile multora din popor; spre scopul acesta au întreprins o mică colectă în favorul copiilor lor și rezultatul desi n'a fost îndestulitor, a fost mulțămitor, căci din cele 34 coroane, ce sau adunat s'a împodobit un mândru pom de Crăciun, de pe care, tuturor elevilor în număr de peste 80, li-s'au cules câte ceva. S'au dăruit fetițelor mai multe șurțuri, nătrâmi de cap și batiste, ear băeților cărți și caiete în valoare de peste 16 cor.

În prima zi de Crăciun, după amiază și după-ce s'au aprins luminile pe pom, în ordine frumoasă m'am prezentat cu școlarii în casa Domnului. Preaonoratul Ioan Moldovan, protopop, în scurte cuvinte a arătat înșămănătatea pomului de Crăciun: »Pomul e chipul bisericeii creștin«, căci precum bradul e pururea verde, așa și biserica e pururea vie, ear darurile multe și frumoase de pe pom, înșamnă darurile celea multe sufletești, pe cari ni le mijlocește Biserica dela Dumnezeu«. — Un

copil a recitat poezia »Înger, îngerelul meu« și s'au cântat colinde, ce să obicinuesc.

Poporul era foarte mult de față și în decursul împărțirii darurilor în mulți ochi, văzută am lacrimi și mulți dintre dâșii și-au arătat recunoștința față de aceasta întreprindere prima la noi. Marinimoșii donatori s'au dus mulțumiți în suflet, că au făcut o faptă cu adevărat bună, după cuvintele Mântuitorului: »Ceea-ce ați făcut unora dintre acești frați mai mici ai mei, mie mi-ați făcut«.

(Va urma)

Inceputul și dezvoltarea mese-riilor și a negoțului în Seliște.

(Urmare).

Mai sunt apoi stabiliți măestri și neguțatori din Seliște în următoarele locuri din România:

În Alexandria: Daniil Puschilă, curelar. În comuna Miroși, frații Oprea și Dumitru Stănișor neguțatori.

În comuna Șolnici, Iacob Peligrad neguțator. În Pitești, Nicolae Peligrad, Alăman Moga, Oprea Peligrad, neguțatori, Ilie Moga, curelar, Ioan Steflea și Nicolae Bloț tăbăari.

În Câmpulung, Petru Hanciu, neguțator. În Argeș, Ilie Herța, tăbăar, Ioan Roman, neguțator. În comuna Corbi (lângă Argeș), Ioan Maniu Moga, frații Nicolae, Dumitru și Petru I. Bloț, neguțatori, și Nicolae Moldovan, tinărul, cojocar.

În Călărași, Nicolae Dădărlat, Oprea S. Borcea, Dumitru Nan, neguțatori și Sava Nan, ferar și rotar. În București, de oare-ce numărul Seliștenilor stabiliți în capitala României e foarte mare, nu pot a-i pune cu numele pe toți aici, ci voi aminti pe cei mai de frunte și pe cei mai vechi și adevărați: Frații Dumitru Ioan și Nicolae Comșa, foștii mari neguțatori, azi următorii lor, Nicolae Grecu zis lungu, Ilie B. Ju, Petru Roșca, Nicolae Brânduș, Nicolae Moga, frații Dumitru Nicolae și Ioan C. Steflea, frații Dumitru, Ioan și Alexandru A. Steflea, Ioan Barbu, Ioan Gherman, Dumitru Hășigan, Nicolae Fanea, toți com. rsanți, Ioan Roman Drogherier și Daniil Neamțu funcționar la banca »Dacia« și alții mulți cari se ocupă cu diferite negoate și meserii, și sunt în tot felul de servicii publice și particulare. Afară de numărul mare sus numit, Selișteni se află în toate orașele și în foarte multe sate de-ale României, ocupându-se cu diferite economii, meserii și negoțuri. Cel mai mare număr însă de Selișteni stabiliți se află în Dobrogea, în Medjidia și Constanța și jurul lor. Selișteanul când pleacă în străinătate luându-și ce-i trebuie la buzunar, pleacă cu scopul de-ași câștiga avere, de oare-ce el e ceva mai inteligent, de omenie și cinstit și ori-și-unde se presentă e bine primit și bine văzut. Nu tot astfel se întâmplă însă și cu acei-ce vin și se stabilesc în Seliște, în locul nostru a acelor duși, și cari de obicei nu sunt fruntași de-ai satelor vecine.

Seliștea după-cum vedem azi, are puține isvoare de câștig din punctul de vedere că: economie de vite sau de câmp nu avem, industrie și negoț puțin, meserii asemenea, așa putea zice că avem de toate, dar' nu ca isvoară de câștig ca în trecut, ci numai ca un simplu mijloc de-a ne câștiga traiul de toate zilelele, așa că lipsa ușor ne poate cutropi.

Bine se se noteze, nu e destul pentru Seliște a ne lăuda, că avem vre-o 2—3 economi bogați, vre-o 2—3 capitaliști, vre-o 2—3 neguțatori mari și vre-o 2—3 meseriași mai cu dare de mână,

Aceasta e bine și frumos, ce face însă masa poporului? Ce izvoară de câștig au acești nenorociți? Isvorul de câștig al Sășteanului azi este de-a lua lumea în cap, de a lua drumul spre America, căci numai aceasta i-a mai rămas mângăierea și mântuirea.

(Va urma).

Nicolae Moisin.

Din Bistrița.

Pomul de Crăciun.

Ca și în alți ani în Bistrița în presara de Crăciun s'a împărțit »pomul de Crăciun« destinat pentru școlarii lipsiți, cari frecventează școala elementară română gr-cat. din loc.

Și astă-dată inițiativa a luat-o onoratul comitet bisericesc gr-cat, care ajutat de neobositele d-șoare Elenuța Domide și Anuța Colceriu, precum și de harnicele coriste Elena Cucu, Florica Doroftei, Ana Sângeorzan, Susana Bilegan, Florica Murășan, Susana Cristurean, Susana Lup și Maria Boariu, au colectat frumoasa sumă de 226 cor. 64 bani.

Împărțirea darurilor s'a făcut în spațioasa și pompoasa biserică românească gr-cat. în prezența unui mare număr de inteligenți, meseriași și popor.

Ceremonia s'a început prin troparul Nașterii Domnului cântat de pruncii școlari sub conducerea învățătorului Chitta. După aceea a urmat sfintirea pomului săvârșită de M. on. domn protopop Domide, apoi pruncii școlari sub conducerea învățătorului Theodor A. Bogdan au cântat »Mărire întru cele înalte«.

S'a ținut o frumoasă și potrivită vorbire din partea dlui protopop, arătând însemnătatea zilei nașterii D-lui, mulțumește marinimoșilor contribuitori, colectantelor și participanților.

La aceasta înălțătoare vorbire a răspuns o copilă de 7 ani, declamând următoarea poezie ocațională improvizată de învățătorul Bogdan.

Mulțumită cătră donatori:

A sosit iarna geroasă
Cu omătu-i argintiu
Ce pe vremea viforoasă
Scârție pe sub călcăiu.

Cei bătrâni, stau p'ingă vatră
Basmе din bătrâni spunând;
Ear copii cu grămada
Merg la școală sgriburind

Ca să ieie învățătură
Despre dulcele Îsus,
Care spre săraci se 'ndură
Dacă cred în Cel-de-sus.

* * *

Noi cu toți umblăm la școală
Lucruri bune se învățăm
Desprea Nașterea cea Sfântă
Pe cari mâne o s'rbăm,

Și ne este bucurie
Că vedem că s'a 'ndurat
Să ne facă bucurie
Cu ăst pom prea luminat.

D-zeu să vă trăiească
Dragi creștini îndurători
Anii vi să înmulțească
Și să aveți la toate sporii.

C'ați avut milostivire
Și spre noi v'ați îndurat
Spre cei goli cu 'mbrăcăminte
Pe flămânzi ne-ați săturat.

Noi în schimb cu mulțumirc,
Cu drag vă făgăduim
C'om avea purtare bună
Și ca frați o să trăim!

La auzul acestei declamări predată cu mult sentiment, ochii multora sau scaldat în lacrimi.

Scolarii, sub conducerea învățătorului Bogdan, au colindat »O ce veste« după care a urmat împărțirea darurilor, împărțindu-se: 8 căpușuri, 13 hainete pentru fete, 9 părechi cioareci, 17 năfrâmi, 1 păreche cisme, 1 rënd de vestminte, 1 caput lung de iarnă, 120 penare, recuise de scris, turte etc. în preț de 168 cor. 70 bani.

Suma întrecătoare de 57 cor. 86 bani s'a adaus la »Fondul pomului de Crăciun«, care e aproape de 500 cor.

Pe lângă harnicele colectante, cari 'și au făcut adeverate merite prin munca jertfită pentru acest scop nobil, vrednici de laudă mai sânt și membrii d'n comitet: Mihai Doroftei, Mitru Budușan, Stefan Vermeșan, Pavel Butuc, și Pavel Sângeorzan, cari au avut bunăvoință a se îngriji de procurarea celor necesare precum și de împodobitul pomului.

Crăciunul.

În ziua primă și a doua s'a ținut serviciul divin cu mare pompă, servind ambii preoți, ear' răspunsurile le-a dat corul bisericesc compus din aproape 100 persoane. La sfârșitul serviciului divin s'a ținut predică ocațională, după care corul a colindat »O ce veste«.

Amintesc cu plăcere că corul acesta cântă în 5 voci și că e bine instruat și puternic. Debutarea corului contribue foarte mult la ridierea simțului religios și întărirea credinței în poporul nostru românesc.

Spațioasa biserică a fost plină de credincioși, inteligenți, meseriași, popor și străini.

Presara de Anul-Nou.

Românii din loc au bunul obicei că presara de Anul Nou o serbează în tot anul. Astă-dată asemenea au s'rbat-o întrunindu-se în hotelul »Regele Ungariei«. Salutului de Anul Nou i-a premers concertul și teatrul aranjat de tinerimea română.

Cu toate că aceasta obicinuită petrecere și în anii trecuți a succes foarte bine, astă-dată a succes peste așteptare, întrecând pe cele din trecut.

Când bătură orele 8 deja nu s'a mai afla loc pe la mese, așa că publicul nu numai că f'u silit a ședea îndesuit pe la mese, ci o parte din oaspeți s'au aflat nevoiți să se ocupe loc în sala vecină.

Participarei acesteia îi este a se atribui îmbucurătoarea împrejurare, că inteligența trăiește în cea mai deplină armonie, — lucru ce numai spre onoare îi poate servi. În câte centre nu se reclamă aceasta împrejurare. Bistriței și de astă-dată sânt la locul lor de onoare!

Programul concertului s'a început cu cântarea »De aș avea« de G. Șorban, executată cu multă precizie de corul tinerimei române.

După aceea a urmat poezia »Mi-reasa« de Emil Sabo, declamată cu multă pricepere de d-șoara Elenuța Domide. Amintesc cu bucurie, că d-ra Domide s'a prezentat pe bină în cuccitorul costum românesc.

D-șoara Cornelia Monda ne-a delectat executând la pian »Micul potpuriu român« de I. Murășan, și a dat dovadă a fi o bună pianistă.

A urmat apoi frumoasele bucăți »Pe Mare« de Schubert »Primăvara« de Moruzzi și »Nerăbdare« de Schuman, cântate solo de d-șoara Veturia Petran, și acompaniată la pian de tinarul Victor Man. D-șoara Petran binecunoscută ca altistă de prima forță și astă-dată prin cântecele interpretate cu mult sentiment a cucerit întreg publicul, care n'a pregetat a-i aduce nenumărate ovații.

După acestea s'a arătat pe bină dragă așa domnișoară Marioara Strimbu, care îmbrăcată în un frumos și strălucit costum românesc, impungând din ac la o frumoasă chindiseală, a declamat poezia »Pe lângă boi« de G. Coșbuc. Succesul a fost peste așteptare. Corul tinerilor a cântat apoi »Cântec« de Mendelsohn, secerând aplause și la dorința publicului a trebuit bissat.

D-șoara Emilia Cutean, executând la pian »Din vremuri« potpouri, compoziție proprie, a seccerat aplause nesfârșite.

Ear' domnii Aurel Juga și Aurel Chiffa executând »Opus 60 de Mozaș« au dat dovadă că sânt buni violiniști.

Ajungând la p. 9 corul a cântat și astă-dată sub conducerea bine priceputului contabil Emil Chiffa, cântarea »Sună buciul« de Simonescu, care la dorința publicului a trebuit asemenea repetat.

Ca sfîrsit al programului a urmat piesa teatrală: »Gelosie pentru gelosie«, comedie într'un act localizată de Dr. Victor Onișor.

Atât domnii Ioan Moldovaa ca Mălin și Matei Șirlincan ca Negrescu, cât și d-șoara Elenuța Monasterian s'au produs foarte bine, dar' mai cu seamă d-șoara Cornelia Monda s'a întrecut pe sine însăși.

După acestea a urmat salutul Anului nou, rostit cu multă oratorie de simpaticul protopop Domide.

Intreagă inteligența ciocnind cu pocalele pline își doreau unul altuia »Anul-Nou« fericit. Insufletea și buna dispoziție era nedescriptibilă.

În fine a urmat mult așteptatul joc, care a durat până în ziua următoare.

La casă au încurs 164 cor. din cari subtrăgând spesele de 109 cor. 70 bani a rămas un venit de 54 cor. 30 banl care sumă tinerimea a destinat-o pentru procurarea unui »harmeniu« pe sama corului tinerimei.

(Va urma)

— tab. —

PARTEA ECONOMICĂ.

Despre comasarea și lucrarea pământului comasat.

Articulul de lege 1X din anul 1848 a hotărât cu privire la împărțirea și comasarea câmpurilor următoare trei clase și anume: 1. împărțirea pământului după robota sau claca făcută pe timpul iobăgiei, care se mai numește și despărțirea urbarială, 2. împărțirea pământului după moșile iobăgești, care se mai numește și proporționare și 3. împărțirea pământului între liberii proprietari, care se mai numește și comasare. Comasarea s'a regulat mai de-a-proape și prin articolul de lege XXIV. din anul 1892.

Proprietarul unei comune, care are pământ la câmp și dorește să 'și-l comasază, face o rugare în câte patru exemplare către tribunalul, de care se ține comuna respectivă. Tribunalul examinează apoi rugarea înaintată și dacă constată, că pământul proprietarului, care cere comasarea dimpreună, cu al orfanilor, bisericilor și al comunei face a patra parte din câmpul întreg al comunei, atunci ordonează comasarea.

Spre scopul acesta tribunalul trimite în comună un jude al său, ca să cerce și ispitească, dacă comasarea poate avea loc sau nu, adică dacă este a patra parte din câmpul întreg, a celor-celoresc comasarea, ear' pe lângă aceasta să se mai vadă și dispozițiunea celorlalți proprietari de pământ, că învoiescu-se și aceia sau nu.

Dacă trimisul tribunalului află de dreaptă cererea pentru comasare, atunci se publică în foaia oficioasă un fel de »concurs«, pentru inginerii sau tehnicii, cari ar dori, ca să facă comasarea. După 45 de zile dela escierea concursului, trimisul tribunalului iese din nou la fața locului, pentru alegerea inginerului măsurător, a reprezentanților și statorirea bugetului de cheltuieli.

Reprezentanți sau bărbați de încredere își aleg numai proprietarii mai

mici de pământ, cari au dela 5—50 jugere catastrale de pământ! Ca reprezentant poate fi ales fiecare proprietar maiorean trecut de 24 de ani și cu purtare morală bună. Afară de acestia mai pot fi aleși și advocați, cari știu cum merg afacerile comasării. Proprietarii de pământ, cari au peste 50 de jugere, se pot reprezenta și ei singuri. Reprezentanții proprietarilor de pământ încheie apoi un fel de contract cu inginerul, care a rămas cu ofertul de comasare și anume: fixează prețul de fiecare juger catastral de pământ, pe care îl va comasa. Acest preț, în înțelesul legii, nu poate fi mai mare decât 3—5 cor. de un juger catastral.

După acestea pregătiri inginerul ales își vede de lucrul său de măsură, împarte și clasifică câmpul supus comasării, fiind însoțit la aceasta lucrare de câte un reprezentant sau doi și unde e de lipsă și de cătră proprietarii interesați de pământ.

Clasificarea se face în mai multe clase, după cum adecă și pământul e mai bun sau mai rău. Se punem cazul, că într'un câmp s'ar face 8 clase de pământ, atunci s'ar veni la un juger catastral pământ de clasa primă 1000 de orgii, 1200 orgii de clasa a doua, 1500 de clasa a treia, 1800 de clasa a patra, 2400 de clasa a cincea, 3000 de clasa a șeasa, 4500 de clasa a șeptea și 6000 de clasa a opta. Prin urmare cine capătă pământ de clasa a opta pentru clasa primă, pentru 1000 de orgii capătă de șease-ori atâta, adică 6000 de orgii.

Nu se comasează întravilanul, adică: curțile și grădiniile din comună, apoi viile, pometurile, băile, fabricile, morile și pădurile mai compacte.

Cu ocaziunea comasării se lasă din câmpul întreg, pentru căile de comunicațiune în hotar și cu comunele vecine, pentru cimiteruri, școala de pomărit, adăpători și fântâni, ear' dacă proprietarii de pământ se pot învoi, se lasă din clasele mai rele de pământ și un anumit teritor pentru pășunat.

Proprietarilor de pământ, cari au sub 5 jugere, li-se de pământul tot într'o tablă, cari au peste 5 jugere la

cererea lor proprie, li-se dă o tablă de loc arător și una de fâneaț. În fondul regesc se comasează numai în două table: una de loc arător și alta de fâneaț.

Dacă proprietarii de pământ, nu tot fac apeluri sau recuse în contra procedurii de comasare; dacă câmpul de comasat încă nu este tocmai așa mare: atunci inginerul măsurător în decurs de doi până în trei ani își poate termina lucrul său. După terminarea măsuratului, inginerul împarte la fiecare proprietar tabla sa de pământ, pe care ș'o însemnează fiecare prin brazde de plug, petri sau pociumbi și după aceasta noua împărțire se face apoi și o nouă carte funduară.

Când toate acestea sunt gata, ese trimisul tribunalului la fața locului însoțit de un alt inginer colaudător, precum și un expert în economia de câmp și introduce pe fiecare proprietar în noua sa tablă de pământ. După collaudare în decurs de 15 zile se mai poate insinua recurs la tribunal, contra eventualelor nedreptăți numai în cazul acela, când proprietarii vor putea dovedi cu un alt inginer neinteresat, că nu li-s'au dat atâta pământ, cât au avut înainte de comasare.

(Va urma).

Ioan Georgescu.

„Cum și cu ce se ne nutrim“?

— Sfaturi igienice —

disertație citită în o adunare generală a despărțământului Cohalm al »Asociațiunii«, de George Malcan, învățător.

(Urmare.)

Până aci am arătat numai cum ar trebui să ne nutrim; acum ne-a rămas să vedem și cam cu ce se ne nutrim?

Alegerea mâncărilor atârână dela vârsta oamenilor; așa spre pildă copii mici trebuie să se nutrească numai cu laptele mamei lor până le ies dinții. Până la etatea de 7 ani, nu-i iertat a da copiilor beuturi spirtuoase, căci aceste le iritează nervii.

Ați văzut de multe-ori că unii copii capătă bube pe față sau coji, acestora le trebuie dat ca mâncare mai mult legumii, decât carne: ear' dacă copii sunt slabi și palizi, au lipsă de mai multă carne spre nutrire.

VESELIA.

— Foia glumeață a »Foi Poporului«. —

Țiganul și soții sei.

— Anecdota. —

Un Român mergând la târg
Și-a luat de soț pe Cula
Să-i fie de-ajutorință
De-a cumpăra ceva, cumva,
Și să-l aibă de soție,
De povești, cum au drumarii
C'având bani, îi era frică
Ca să nu-l fure tâlharii.

Ajungând la o cărcimuță
Osteniți au poposit.
Eară după-ce mâncară
Ambii s'au pus pe durmit.

Dar' când toți durmeau mai bine
Țiganul 'mi-s'o trezit,

Și gândind el țigănește
C'ar fi vremea de hoțit,

Câtinel 'mi-se tărește
Pân' la soțul lui Român.
Și știind că unde-s banii
'I-a băgat mâinile 'n sân.

Dar' Românul treaz de fire
Pe dată 'l-a și simțit
Și făcându-se că doarme
Ca prin vis 'l-a gătit,
Și Țiganul prost ca toții
Cei de neamul țigănesc,
Începî să strige-a groază:
„Lasă, că mă 'nădușesc“.

— „Ce-i? întrebă românașul,
Soțule, ce s'a întâmplat?
Că io-ți spun pe omenie
C'am durmit și am visat“.

„Și-apoi spune-mi z'o cu buna
La mine 'n sân ce-ai cătat,
De-mi străci somnu 'n noaptea mare
Când dorm chiar și câinii 'n sat“.

— „D'apoi de, drăguț vecine
Îți spun drept și nu mințesc,
Că gândeam că dormi ca lemnul
'Și-am vrut... se mă încălzesc!“

Theodor A. Bogdan,
înv. în Bistrița.

Cătănia Țiganului.

— Anecdota —

— „Fostai soldat, măi Țigane?
— Fost, drăguț bade Ioane.
— „Da-n cătane ce-ai lucrat
Și pe unde ai umblat“?
— „D'apoi de, și ce să fac
Am mâncat colac cu mac,
Și plăcinte făurite
Tot cu silvois gătite,
După-ce mă săturam
Mai cântam, mai fluieram,
De umblat... n'am prea umblat,
Făr' m'o pus la măturat“.

— „Dar' când a fost la pușcat
Ce daruri ai căpătat,

Cele mai ușor de mistuit și mai nutritoare mâncări pentru copii sunt laptele, ouăle și poamele în măsură mai mică de-odată.

Oameni în vîrstă cu cât muncesc mai mult, cu atât trebuie să se nutrească cu mâncări mai nutritive. Cei bătrâni de oare-ce puterile lor încep a le scădea din zi în zi, trebuie să pună un deosebit preț pe mâncări, de a fi cât mai nutritive, ba și cât mai ușor de mistuit, pentru-că lor și organele mistuirii li-se slăbesc, mai ales celor cari în tinerețe au fost foarte mîncăcioși. Ne urmînd astfel, se bolnăvesc tare ușor și des, ba din această pricină și mor cei mai mulți în încă cu zile.

Cu ce se ne nutrim atîrnă foarte mult și dela climă; pentru-aceea unde e mai mult cald, oamenii se nutresc mai ales cu legumi; ear' unde e mai mult rece, acolo oamenii au mare lipsă de a se nutri cu cărnuri și beuturi calde.

Din toate acestea se vede, că de vrei să fii sănătos pentru totdeauna, trebuie să-ți întocmești traiul cu nutrirea așa precum 'ți-e tăria corpului tău, clima și munca ce o ai...

Să vorbim acum rînd pe rînd despre fiecare din nutreminte.

Pânea de grâu e foarte nutritivă, asemenea și cea de săcară. Pânea făcută nu mai din miezul alb al grăului nu e așa nutritivă ca cea făcută din făina necernută, adecă cu coajă cu tot. Pânea e mai sănătoasă mîncîndu-o rece ca caldă.

Mămăliga e o mîncare foarte nutritivă. Cu mămăliga ești mai bine nutrit, ca cu pâne. Să cere însă ca cucuruzul să fie copt bine și făina grijită bine, să nu fie stricată, mucedă sau umedă, căci în acest caz dă naștere la o boală tare primejdioasă numită pelagra, care-ți despoaie și pielea de pe trup. Aceasta e pricina că mulți se feresc de-a se nutri cu mămăligă, mai ales domnii mai fricoși.

Carnea e una din mîncările cele mai bune și mai des căutate de oameni.

Mai ușor de mistuit e carnea rumegătoarelor și a galitelor. Carnea de vînat, fie de animale ori de paseri sălbatice, e grea de mistuit, deși la mîncare ni-se arată mai gustoasă.

Carnea friptă pe grătar ori frigare și nu prea tare e foarte nutritivă și gustoasă la mîncare, ba și mai ușoară de mistuit.

Zana de carne, adecă zupa cum îi zic domnii, e foarte nutritivă și mărește pofta

de mîncare. Dintre toate cărnurile cea de porc câte odată are în ea un verme numit »strichină«, care intrînd în stomachul omului aduce moarte. Strichina se află mai ales în carnea porcilor, cari se nutresc cu mortăciuni și murdării de tot felul.

Ca să ne ferim de »strichină«, trebuie să mîncăm carnea de porc numai feartă și friptă bine. Mulți afumă carnea, dar' se nu se uite că afumatul e numai pentru a putea păstra carnea, strichinei nu-i strică nimic.

Prin doctori învățați s'a dovedit, că nutrirea tot numai cu carne nu e sănătoasă și cu toate acestea cei mai mulți cred, că de nu vor mîncă carne, nu vor putea trăi.

Carnea nu e bine a se mîncă singură, ci totdeauna împreună cu legumi, căci așa e mai ușor de mistuit și nu dă nici naștere la prea mare căldură în corpul nostru.

Oul dintre toate nutremintele omenești e cel mai bun, adecă mai nutritiv, pentru-că el conține toate materiile de lipsă pentru întărirea și nutrirea corpului nostru. Cine se nutrește mai ales cu ouă, trăește mult și sănătos.

Cele mai bune ouă sînt cele proaspete. Strămoșii romani numeau oul proaspăt: »Ou de aur«, pe cel de o zi: »Ou de argint« ear' oul de mai multe zile: »Ou de fer«.

Că e bun oul pentru mîncare, îl poți cunoaște pe aceea, că băgîndu-l în apă se confundă, ear' de înoată, e rău. Fiert, oul proaspăt e lipit de coajă, cel stătut se deslipește ușor. Mai ușor de mistuit și mai nutritiv sînt ouăle ferte cu zămă, adecă moi, cele ferte tare (vîrtoase) is mai greu de mistuit și de aceea trebuiesc mîncate cu multă pâne ca să devină lesne de mistuit.

Punînd oul la fiert în apa cea fierbinte, la 2 minute e virtos numai albușul, la 3 minute gălbînușul e moale ca o prună grasă, la 4 minute albușul e pe deplin virtos, ear' gălbînușul numai pe jumătate, ear' la 5 minute oul e cu totul fiert.

(Va urma.)

Ouele iarna.

La noi, ca și în alte părți, ouele în timpul iernei sînt relativ foarte scumpe. Causa acestei urcări a prețului ouălor, care este unul din elementele principale ale hranei este că dela Octombrie și până la Februarie, e vremea în care găinile nu prea ouă.

Pentru a avea ouă în aceasta vreme, mijlocul cel mai întrebuintat este păstrarea ouălor. Sînt o mulțime de feluri de păstrare, însă cele mai întrebuintate sînt următoarele: 1) Se păstrează ouăle în lapte de var, în care cas coaja oului se acoperă cu un strat de var care astupă porii (găurelele) coajei și evită contactul cu aerul 2) Se învelesc ouăle în hîrtie subțire de mătase și apoi se pun într'un sac de rețea, care se atîrnă într'o cămară sau odaie uscată 3) În Rusia ouăle se păstrează în cutii mici, după ce s'a uns mai întăiu fiecare ou cu un strat de vaselină.

Prin aceste mijloace, precum și prin altele se pot păstra ouăle în stare bună cel puțin 2 luni, însă ouăle păstrate n'au nici odată gustul ouălor ouate de curînd. Ele pot fi întrebuintate foarte bine în bucătărie, dar' pentru ouă ferte, pentru o mîncare de ochiuri sau jumări ne trebuie ouă absolut proaspete.

Cel mai bun mijloc este deci a aranja lucrurile astfel că să avem găini ouătoare în acest timp, pe care să le ținem în cotețe bune și hrănite cum se cuvine.

În străinătate se găsesc și prafuri pentru forțarea găinilor să ouă. Acest mijloc însă n'a dat totdeauna rezultate bune și de aceea nu l' recomandăm.

Cel mai bun mijloc pentru a avea ouă iarna este, să avem puici timpurii. Belgienii au o zicătoare veche care spune: »Puii la Paști, jumeri la Crăciun«. Prin urmare trebuie să îngrijim cât se poate de bine puii scoși în Februarie sau Martie, căci la acestea, după 8 luni, ovarul este destul de dezvoltat, ca să înceapă a oua.

Două lucruri sînt de însemnătate pentru aceasta în timpul iernii. În primul rînd este locuința, care împedecă de mult-ori găinile să ouă iarna. Locuința să fie caldă. Un coteț în care găinile să fie ferite de frig și de umezeală: cotețul să fie ferit de vînturi. În coteț pe pămînt se va așterne un strat de foi uscate sau de paie de grâu sau de ovės. Un metru pătrat de coteț este destul pentru 2 găini. Peste foi sau paie se poate pune un strat

Cînd o fost la țeluit
Ce daruri ai miruit?

— Iaca-ți spun adevărat
Că pușca-n mîni nu 'mi-o dat
S'o temut c'oiu țelului,
Și pe toți 'i-oiu nimeri.

Theodor A. Bogdan.
inv. în Bistrița.

Măruntisuri.

Câte un păhărel-două. Cum de te-ai îmbătat așa?

— Vezi, dle doctor, că țin mult la familia mea și de sărbători am beut câte un păhărel-două, în sănătatea fiecărui copil al meu.

— Câți copii ai?

— Numai 17!

Cui se creadă. Să duce un om sărac la vecinul său și-i cere împrumut măgarul, ca să ducă la moară.

— Ți l-ași da bucuros, zise vecinul dar' nu-i acasă.

În acest minut măgarul începuse să sbiere în grajd: i-a, i-a...

— Apoi eu îi aud glasul în grajd, e acasă...

— Știi că ești curios, zise vecinul către omul sărac, d-ta mai ușor crezi glasului măgarului meu, decât vorbelor mele!...

Poesii populare.

Din Felfalău.

Com. de Ioan Butnar lui Simion.

Câte fiori sînt pe isvor,
Toate 'mi strigă să mă 'nsor,
Numai floarea cea din iaz,
Imi strigă să mă mai las,

Să nu-'mi leg de cap năcaz.
Mărită-te mândra mea,
Mărită-te nu ședea,

După mine 'naștepta,
Nici nu-'mi trage nădejdea,

Dragă-mi fata săracă
Că cu mîna ei se 'mbracă

Pe fata găzducului,
Las'o în corfa dracului,
Că din zori și până seara,
Nu ieasă odată afară,
Tot se spală, se gătește,
Și până se rumenește,
Și sfîntul soare sfințește.

Sedeți fete pe gunoi
Pân' ce-om veni după voi,
Cu caru cu șapte boi
'Și-al optălea din'apoi,
Cînd vor fi Paștile Joi.
Cu șapte boi înjugăți.
Cînd or fi Paștile Marți.

Frunză verde ca ierba,
Dulce poamă-i dragostea,
Cin' apucă a o înveta,
N'are cap de a o lăsa.
Cine o făcut dragostile,
Mîncea grăul păsărilor,
Și ovăsul vrabiile.
Maică la noi în pîrlaz,
Au crescut fiori de năcaz

cu gunoi de cal, bine uscat, care ține caldura cotețului.

Mijlocul arătat mai sus este cel mai economic, sunt însă cultivatori cari aranjează astfel, ca cotețul să fie făcut lângă un grajd, sau să treacă prin coteț o țevă dela cuptor.

Celălalt lucru principal e hrana. Ea trebuie să fie variată și să se apropie pe cât e posibil de hrana, pe care o găsește găina vara, ciugulind prin curte. Prin urmare putem și este recomandabil chiar se da resturile de pâine, de salată, resturile de carne, etc. Pe lângă semințele ce le dăm de obicei ca hrană, este bine să mai dăm găinilor și puține semințe de in sau de alte plante uleioase.

În fine, pentru a favoriza elaborarea, carbonatului de calce de lipsă la formarea coajei, este bine a arunca găinilor în coteț din când în când resturi de var dela zidărie veche.

Ouatul de iarnă poate aduce foarte bune agricultorului și de aceea credem că ar fi bine a se da mai multă importanță acestei chestiuni de cum 'i se dă astăzi.

B. H. A.

FELURIMI.

Țarskote Selo. Așa se cheamă castelul Țarului din apropierea Petersburgului, care acum, în mișcările revoluționare din S. Petersburg joacă un rol atât de însemnat. Numele Țarskote Selo pe românește înseamnă: »grădina Țarului«, probabil din cauză, că castelul e încunjurat cu un frumos și mare parc (grădină). În acest parc se află multe statuie, arcuri de triumf, glorie, ruine, poduri arcuite etc. și în mijloc un lac uriaș, pe care plutesc lebede, ear' în micul golf al lui se află corăbioare aurite, din timpul țarinei Ecaterina II.

Castelul este foarte luxuos și constă din două părți: din marele palat al Țarilor și din palatul nou. Acela a fost zidit de țarina Elisabeta și în parte de Ecaterina și are o lungime de 245 m. Palatul nou e zidit de Ecaterina II. Coloarea palatului e verde deschisă și

alb, ear' figurile au culoarea de bronz. În castel sunt mai multe sale mari pompoase, ear' dintre odaie este minunată odaia de dormit a Țarinei cu stâlpi de porcelan alb, împodobiți cu sticlă albăstrie; padimentul e decorat cu figuri de mîrgeluțe. O altă odaie, care a fost odaia de dormit a Ecaterinei II. este împodobită cu pietri de agat și a. În general palatul Țarskote Selo apare în multe privințe ca un palat de zine, din povești.

SFATURI.

Comunicat de G. Malcan, inv.

Vreți se curețiți de unsoare și miros vasele de blechiu în cari țineți gaz? spălați-le și pe din afară și pe înăuntru cu apă de var, în care s'a pus o mică parte clorură de calciu.

*

Ai lipsă să filtrezi (cureți) apa beut pentru că e tulbură ori altcum necurată? ia o oală găurită la fund cum sunt cele de flori, și pune în gaură un burete, ear' deasupra peste fundul oalei un strat cam de o palmă de cărbune pisat și apoi punându-l deasupra vasului în care voiești ca să se stoarcă apa, o umpli cu apă.

Tot din 4 în 4 zile buretele se spală și cărbunele se schimbă cu altul proaspăt.

Întrebuințând pentru filtrat un vas mai mare, punem pe fund o pătură de năsip bine spălat, apoi cărbunele și deasupra o pătură de peatră curată și bine sfărâmată.

Știri econ., comerc., jurid., industr.

Pentru cei-ce trimit bani în România. Conform unei ordinațiuni a ministrului de comerț de dato 15 crt. de aci înainte sumele trimise cu asigurațiuni postale în România trebuie indicate în mandate postale cu numirile de »Lei« »Bani« folosite în România și nu cu »Francs« și »Centimes« ca până-acum. Plătirea asigurațiunilor postale cu »Francs« și »Centimes« se refuză din partea oficiilor postale române și se retrimite oficiilor postale ungare spre a se îndrepta.

Expoziția în București. În primăvara anului 1906 se împlinesc 40 de ani de domnie a regelui Carol, din care prilej, după-cum scriu foile din România, se va aranja o expoziție universală la București.

Prăstire de cerbi în Bănat. »Drapelul« e informat că ministrul de agricultură are intenția să împoporeze cu cerbi pădurile dela Ogradena, Berzasca și Dalboșet, cari cuprind 100.000 jugere catastrale. Ministrul a dat deja ordin, ca 2 cerbi și 10 cerboace să fie trimiși la Oșova. Oficiul de păduri din Orșova a fost recercat să îngrădească în ținutul dela Ogradina un loc, de cel puțin 30 jugere, în care loc vor fi internați cerbii de prăsilă și nutriți peste iarnă. Această grădină va fi mai târziu mărită și împoporată prin noi cerbi. După 3 ani cerbii vor fi lăsați cu totul liberi în pădure.

Deslegarea ghiciturilor

din Nr. 53 al »Foi Poporului«.

I.

Ghicitura I. de Ana Czahar.icka a fost următoarea:

Pe apa unui lac erau 100 de găște de casă. Preste lac au sburat un cârd de găște sălbatic, cari salutând pe cele de pe lac cu »ga, ga, ga« — gânsacul sălbatic a întrebă pe cel de pe lac: Câți sînteți, fătate? — Noi sîntem 100, răspunse acesta și apoi întrebă: — Dar' voi câți sînteți? Gânsacul sălbatic zise: Dacă am fi încă-odată atîta, câți sîntem și jumătate atîția și 1/4 și tu, apoi am fi și noi 100.

Câte au fost găștele sălbatic?

Deslegarea: găștele sălbatic au fost 36. $(36 + 36 + 18 + 9 + 1 = 100)$.

II.

Ghicitura II. de Mărioara Dopp a fost aceasta:

a) Să tot spală și tot negru rămâne. Ce e?

b) Ce apă este în chip și fără de nisip? Deslegarea: **a)** bivoliul sau negru (harapul). **b)** lacrima.

Bine l-au deslegat următorii: Ioan Șoima, Rad Vasilica, Todor Price, Nic. Făgetan, Avram Crișan, Iosif Pop, propr. Andrei Mărginean, Ioan Despan, Eugenia Corpade, Ioan D. Corpade, Ana Murășan, d-ra Elena Muntean, Samoilă Stefanie, Todor Coman, Ioan Bora, preot, N. Popa, (Sibiu), Dănilă Șutu, econ., George Cătană, inv. Nuțica Ceantea (Sibiu), Ioan Coman, june, Georgiu Burlea, par., V. Goleți, econ., Vasile Murășanu, Nicolae Vășăiu, factor postal, Bas. V. Popa Custelnică, inv., Ioan Voicu, Nicolae Suci, Pamfil P. Pop, Maria din Câmpie, Nicodim Oniga, Petru Bojin, George Columban, Vasile Cirebea inv., Ioan Albu, Anor Ana, Aniș Morar, Nic. Corpodean, cantor, Simeon Bria, casar, Veturia Deac, Vasile Langa, George Sigmi-rean, cantor, Ioan Moga stud. Simeon Țicu-dean, cantor, Gliceria Mihut, Horațiu M. Pinclea (Viena), Șofron Bugar, Ilie Abrudan I. George, Ilarion Gorce, inv. (Bucovina) I. Folea.

Numele fiecărui din acești deslegători s'a scris pe câte o ținută, ținutele s'au pus în o pălărie și apoi s'au tras pe rînd două ținute. Astfel premiul I. »Studii pedagogice și discursuri« de Dr. Vasile B. (Sibiu 1905), l-a câștigat.

Creșteți flori și înfloriți,
Că mie nu-mi trăbuiți.
Când voi 'mi-ați fi trebuit
Atuncea n'ați înflorit.

De când eu am priceput,
Două mîndre am avut,
Nici una nu 'mi-o plăcut,
Una 'mi-ar fi plăcut bine,
Dar' n'o ascultat de mine.
A doua-a fost mai frumoasă,
Dar' a fost prea tințaroasă.

De pe Murăș.

Com. de Iuliana Coman, inv.
Foae verde lemn uscat
De când bade ne-am lăsat,
Șurț roșu n'am mai purtat
Și mereu am tot oftat.

Chiar de loc n'aș mai putea
De jele de n'aș cânta
'Mi-s'ar rupe inima.

Cine m'aude cîntînd
Zice că n'am nici un gînd,
Dar' câte zile într-un an
Eu atâtea gînduri am.

Săracă inimă bună
Că acum e chiar de o lună,
De o lună și de un an
Că inimă bună n'am.

Strugurel cu spini grădit
Măi bădiță tu-ai gîndit
Că numai eu te-am urît.
Dară eina te-o iubit
Ca și mine te-o urît.
Si cine te-o mai iubi
Ca și mine te-o urî.

Invitare de abonament.

Cu încheierea anului 1904 »Foata Pop.» 'și-a încheiat 11 ani ai vieții sale. Cât a contribuit ea în acest restimp la luminarea poporului nostru, la cultivarea lui, la întărirea credinței strămoșești și iubirii de neam, au apreciat-o bărbați de valoare și toți aceia, care au urmărit mersul ei falnic și românesc.

Ca un steag falnic s'a ridicat ea în mijlocul poporului nostru și ca o stea a strălucit 12 ani, ducând săptămână de săptămână, fără întrerupere, lumină, învățătură, sfaturi și îndemnuri bune în casele modeste ale iubitorilor noștri țărani meseriași și tuturor, care au cetit-o. Și în calea ei călăuzită a fost »Foata Poporului« de iubirea de neam, de biserică, și de limbă, pe care le-a ocrotit și apărut din toate puterile și pe toate căile lertate de lege, arătând că și poporul nostru românesc este vrednic a sta alături de alte popoare din patrie și din străinătate.

Devisa sau cuvântul ei de îndreptare a fost: Înainte! Înainte pe cale dreaptă, cinstită, cu muncă stăruitoare și iubire caldă de neam — devisă, care trebuie să o urmeze și poporul românesc peste tot.

Cu aceasta devisă a intra »Foata Poporului« în anul nou 1905, în al XIII-lea an al existenței sale în luptele, ce o așteaptă și cu aceeași rîvnă de a lucra fără preget, ca și până acum, pentru binele și înaintarea poporului românesc.

Basați pe aceste rugăm pe toți a ne ajuta în lucrarea noastră și a abona și lași foata între prieteni și cunoscuți

Abonamentele sunt următoarele:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg 4 cor.
Pe o jumătate de an 2 cor.

Pentru România, Bulgaria, Rusia și America:

Pe un an întreg 10 franci (lei)
Pe o jumătate de an 5 franci.

Pentru a pute ține bună rînduială, onorații abonați, vechi și noi, sunt rugați a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termen, decât pe o jumătate de an, sau pe un an.

Pentru înlesnirea trimiterii abonamentului, la numărul trecut am alăturat mandate postale, de care ne rugăm a se folosi vechii abonați.

Administrațiunea
»Foi Poporului«.

4 cărți cu 1 coroană.

«Călimarul Poporului» pe 1905.
Bibliotecă »Foi Poporului«, Nr. 123:

Prețul lor se poate trimite de odată cu abonamentul la »Foata Poporului«.

Nr. 4 din Biblioteca »Foi Poporului«: »Pomăritul«, de Iustin Sohorca, inv. apare în curând.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Frăua.

Să aduce mulțumită din partea comitetului bisericei gr.-cat din comuna Frăua protopopiatul Mediașului, tuturor celor jos însemnați și locuitori de prezent în America-nordică, pentru obolul donat bisericei noastre ca ajutor prin întreprinderea fostului nostru curator și cantor Ioan Popa.

Pentru cumpărarea sf. Potir, disc cu cupa de argint de probă. stea, cutii și lingurițe Samoilă Armie din Calvasăr, singur a dat 84 cor.

Pentru repararea bisericei au contribuit următorii: Ioan Popa, Frăua, 15 cor.; Ioan Lazar și Victoria, Măgărei, 10 cor.; Samoilă Armie, Demetriu Filip, Calvasăr, 5 cor.; Gerge Iorca, Galaț, 1 cor.; Ioan Stabian, Boz, 2 cor.; George Gridean, Galați, 1 cor.; Isaie Schiop, Ioan Ionea, Galați câte 1 cor.; Gligor Făgărășan și soția Fimie, Galați, 3 cor.; Petru Totoiu, Galaț, 1 cor.; Dumitru Bucșe, Demetriu Surd, Ioachim Popa, Calvasăr, câte 2 cor.; Vasile Bogdan, Ilie Bogdan, Frăua, 2 cor. 25 bani; Ilie Cergovan, Șeica-mare, 2 cor.; Dumitru Baci, Agârbiciu, 2 cor.; Mihail Stoica, Ibaștalău, 1 cor.; Ioan Cazila, Șeica-mare, 3 cor.; Nicolae Blaga, Agnita, 50 bani; Ioan Steflea, Vorumloc 2 cor.; Dionid Steflea, Vorumloc 2 coroane Dumitru Paul, Frăua, 5 coroane George Popa, Mediaș, 1 cor. 25 bani; Teodor Coman, Mediaș 2 cor.; Ioan Dorca, Agârbiciu 1 cor. 25 bani; Nicolau Paul, Agârbiciu, 1 cor. 25 bani; George Buchendrea, Mediaș 1 cor. 25 bani; Andreiu Banciu, Șeica-mare, 50 bani; Ilie Morar, Șeica-mare 1 cor. 25 bani; Ilie Orlandia, Șeica-mare, 2 cor. Nicolae Drusan, Frăua, 2 cor. Aleman Frățilă, Calvasăr 1 cor. 25 bani; Ioan Baboș cu soția Ana, Archita 5 coroane, Zaharie Urdea, Saesiu, 1 cor. 25 bani; Nicolae Rohom, Saesiu, 1 cor. 25 bani; Nicolae Marian, Criș, 1 cor. Ioan, Giurgiu, Șulumberch, 1 cor.; Lazăr Stoica, Crișiu. 1 cor.; Maria Șolea, Daia-săs., 1 cor.; Ioan Călbaza, Trapold, 1 cor.; Simion Stroia, Chirpăr, 50 bani; Simion Bica, Agrișteiu, 50 bani; Nicolae Ticusian, Trapold, 1 cor.; Vas. Coroda, Ioan Suci, Petru Grăuroi, Ioan Mocan, Vasile Balasiu, George Zacharie, toți din Boholț, fiecare cât 50 bani; Nicolae Gavrila, Crișiu 1 cor.

Deosebită mulțumită se aduce lui Ioan Popa, din Frăua că nu numai a donat 15 coroane, dar' mult au contribuit la împlinirea acestei colecte, a 2-a lui Samoilă Armie din Calvasăr. care pe lângă donațiune de 84 cor. pentru S. Potir, a mai contribuit și pentru repararea bisericei 5 cor. a 3-a Domniei sale Aurel Axente din Frăua, care singur a contribuit pentru cumpărarea sf. Evanghelie tipărită în Blaj 25 coroane.

Postim tuturor susnumiților donatori An-nou bogat, deplină sănătate și reîntoarcere voioasă în sinul familiilor lor.

Frăua, în 4 Ian. st. n. 1905.

Ioan Boer,
at.

Nicolae Lascu,
curator.

CRONICĂ.

Mulțumită publică. Fericitul meu soț Vasile Mic, jun. s'a asigurat pentru casul morții la 1 Febr. 1904 la banca generală de asigurare »Transilvania«. După încheierea contractului de asigurare abia i-s'a fost dat să mai trăiască încă 9 Luni, răposând la 25 Oct. 1904. Cu toate acestea direcțiunea susnumitului institut 'mi-a licuitat mie imediat întregul capital asigurat de 3000 (trei mii) coroane și astfel nu pot întârzia a aduce și pe calea aceasta mulțumirele mele cea mai fierbinți Preaonoratei direcțiuni. Totodată recomand cu toată căldura inimei în atenția p. t. publicului procederea solidă a acestui institut. Șomcutamare, la 8 Ianuarie 1905. Înaintea noastră: Ioan Butean, m. p. Gavrila Mic, m. p. văduva lui Vasile Mic născută Maria Ciocian, scriitorul numelui: Mic m. p.

*

La fondurile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« s'au făcut următoarele dăruiri: drept răscumpărare a felicitărilor de de Anul-nou, dl Demetriu Birăuț, reda torul »Poporului român« din Budapesta a dăruit fondului de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, 3 cor., parochul Mihail Ganea din Veniția-inferioară, 2 cor., Dr. Nic. Șerban de Voila, adv. în Făgăraș, 20 cor., Ioanichie Bota și Nicolae Neagoe, sodali croitori, câte 1 cor., ear' la fondul »Masa învățăcelilor meseriași români«, Nicolae Butelanc, ales capelan din Vidra-de-sus, soția sa T. resia, socrii săi Vasile Gomboș, fiecare câte 1 cor., în total 4 cor., Dr. Eugen Meșianu, adv. Brașov, 3 cor., George Spătaru, Iuliu Adam, Edvin Craiovean, toți sublocotenenți c. și r., fiecare câte 2 cor., N. N., 4 cor., Ioan I. Lăpădat, căpitan F., Dr. I. Dobre, Dr. Aurel Crăciunescu, Petru Ciora, Dr. Miron E. Cristea, ases. consist., Pompiliu Bărsan, c. și r., locotenent, fiecare câte 1 cor., Dr. Virgil Cioban, 2 cor. și Vir. Tordășianu 15 bani.

Dl Demetriu Birăuț, red. »Poporul român« din Budapesta, înscriindu-se de membru pe viață cu cor. 50 din cari au solvit prima rată de cor. 20, depusă la fondul »Neatatabil«.

*

Călătoria principelui Ferdinand Principele Bulgariei, Ferdinand, a plecat săptămâna trecută la Berlin. Să zice că călătoria aceasta între altele stă în legătură cu căsătoria principelui, care cum știm e văduv. E vorba, să ia de nevastă o princesă germană. De aceea în Berlin era să fie primit cu mari onoruri. Dar' pe drum, la Rutca a fost avisat că fiul al doilea al împăratului, Friedrich Eitel, s'a bolnăvit greu și așa nu se pot ține sărbătorile de primire. Astfel principele și-a amânat călătoria.

*

Pentru o societate de lectură. Din Perșani ni-să scrie: Subscrisul în luna lui Decembrie 1904 am făcut un apel la întelgința și persoanele doritoare de cultură din Perșani, de a mă sprijini în scopul de a înființa o bibliotecă poporală și societate de lectură în loc. La acest apel s'au și prezentat la ora fixată, în frunte cu preotul local Pantelimon Nastea și not. Valeriu Szászsebeși un număr destul de frumos de omenit în edificiul școlii confesionale din loc, unde după o consultare serioasă și constatând necesitatea unei astfel de bibliotecă și societate de lectură, cu toții într'un gând și o simțire au contribuit după bună voință și anume: V. Szászsebeși, not. 4 cor. P. Nastea, preot 1 cor. P. Macedon, inv., 1 cor. I. Stăneasă, 1 cor. N. Bérsean, 1 cor. I. Iupiu 1 cor. V. Langa, 1 cor. D. Comșa, 1 cor. V. Borosnov, 1 cor. I. Lup, 1 cor. G. V. Stăneasă, 1 cor. S. Nutiu, 1 cor. I. S. Man, 1 cor. I. Comardicea, 1 cor. G. Marincioiu, 1 cor. I. G. Comardicea, 1 cor. I. Marincioiu, 1 cor. I. Nutiu 1 cor, economii și Alecul Gridanul virgil erarial toți din Perșani, pentru cari sapte marinimoase, primească și pe calea aceasta călduroasele mele mulțumite. Petru Maceșan, învățător.

Oprire. Numărul de azi, al patrulea, al „Foi Poporului“ este cel din urmă, ce se mai trimite acelor st. abonați, cari nu 'și-au înscris încă abonamentul. Sânt rugați deci toți aceia, cari nu voiesc să li-se oprească trimiterea foaiei, să înolească în decurs de câteva zile abonamentul pe un an sau pe o jumătate de an.

Tot odată rugăm pe toți prietini, „Foi Poporului“ a recomanda și lați foaia noastră între prietini și cunoștii lor și afară de aceasta a ne scrie întâmplări de pe la ei, ca ele să fie cunoscute în cercurile cele mai largi.

Pentru abonații nostri din America. Iubiții nostri abonați din America, pentru a încunajura ori-ce confuzie, sânt rugați a trimite banii de abonament sau ori ce alți bani, d. e. pentru comande de cărți etc. în plic (cuvertă), adresată de-a dreptul redacției „Foi Poporului“. Pe plic să arată că scrisoarea cuprinde bani și câți? și în scrisoare să scrie adresa și comanda. În chipul acesta putem să îndeplinim numai decât comanda. Modul de a trimite banii prin mijlocirea bancarilor și băncilor, dă prilej la multe confuzii, la cari noi nu sântem de vină. Rugăm deci iubiții nostri compatrioți din America, a da ascultare acestei rugări a noastre, în interesul lor propriu.

Cununii. D-șoara Susana Onișor și dl Octavian Furnea, rigorosant în drepturi, își celebrează cununia Duminică în 12 Faur n. a. c. la 3^{1/2} ore d. a. în biserica catedrală din Blaj.

— D-ra Eufrosina Tâmpenar și dl Nicolae Popa își serbează cununia Duminică în 30 Ian. st. v. (12. Febr. n.) la 3, oare d. a. în biserica gr. or. română din Gales.

Sămănăturile de toamnă în România. După știrile oficiale, mai în toate județele din România sămănăturile sânt foarte frumoase. Numai în partea de șes a Dunării zăpada s'a topit și sămănăturile sânt amenințate cu îngheț.

E curios că în nici un an nu s'a sămănat mai multă rapiță ca în anul acesta. Sânt în toată țeara 271.000 hectare sămănite cu rapiță, pe când în anul trecut au fost de abia 50.000 hectare, ear' în alti ani nu s'au sămănat mai mult de 100.000 hectare.

Sămănăturile de grâu deasemenea s'au făcut pe o întindere considerabilă. Sânt sămănite cu grâu de toamnă 1,801.000 hectare. În anul trecut se sămănaseră 1,600.000 hec., cu grâu.

Pentru vânzătorii de lemne. De la căpit-natul de poliție al Sibiului se face cunoscut, că lungimea blanelor aduse la tîrg ca lemne de foc trebuie să fie de cel puțin 75 centimetri și că nu mai este permis a pune lemnele în vânzare pe car de lemne, ci trebuie indicată cantitatea lor: $\frac{1}{2}$ de metru pătrat, $\frac{1}{4}$ de metru, $\frac{1}{8}$ de metru, $\frac{3}{4}$ de metru etc., fiind vânzătorul răspunzător p ntru esactitatea măsurii. De sub această normă sânt scutite numai cantitățile de lemne aduse în saci, pe seama cumpărătorilor săraci. Asemenea nu e permis a pune în car printre blane paie, fîn, etc., cum nici a umbla cu carul pe strade și a le îmbia spre vânzare din casă în casă. Lemne verzi, preparate în mod măiestrit, nu se lasă în tîrg.

Prelegeri populare cu ajutorul skiopticonului. »Libertatea« din Orăștie scrie, că din însărcinarea secțiunii științifice a »Asociațiunii« profesorul Dr. I. Radu din Brad va ținea pe teritoriul despărțământului Brad al »Asociațiunii« ajutorat de prof. A. Bratu, mai multe prelegeri cu ajutorul skiopticonului. Antăia preleg re: »Din viața Mântuirii Is. Cristos« s'a ținut în Brad în »hotelul central« la Bobotează în legătură cu petrecerea în favo- rul bisericii din Brad, ear' a doua în Băița, Duminică în 9/22 Ian. a. c. în sala școalei gr.-or. rom. la 2 ore d. a.

Vederile, ce s'au arătat și prelegerile au fost de mare interes. Aparatul e sistemul cel mai nou și arată vederi de toată frumsețea.

Omorit de cărnaț. Țeratul de 85 ani Iacob Gyovai din Mindszent zilele trecute ucigînd un porc a mâncat din cărnații proaspeți cu atăta lăeomie și în bucături așa de mari, în cât o bucătură oprindu-i-se în gât, l'a nădușit și a trecut pe cealaltă lume — sătul de cărnați.

Distincție. Din Blaj ni-se scrie, că bi-roul central al »Reuniunii« învățătorilor din archidie-esa gr.-cat. d- Alba-Iulia și Făgăraș în ședința sa ordinară dela 2 Ianuarie a. c., a ales de corespondent special al organului său »Foaia școlastică« pe dl Isidor Dopp, înv. în Mediaș, pentru zelul și munca ce a desvol- tat-o numitul înv. pe terenul educațiunii și in- strucțiunii poporului român. — Ne pare bine de aseasta meritată distincție.

Dar de Crăciun Pavel Neagu din Pia- nul-de-sus, împreună cu mai mulți soți află- tori acum în Ilasco Mo (America), făcînd o o colecție, la care Neagu singur a dăruit 55 cor. au cumpărat prin librăria W. Krafft din Sibiu, »Mineul«, în 12 tomuri și l-au dăruit bisericei gr.-or. din Tartaria, cu următoarea dedicație:

»Simțim că suntem departe de v-chiul nost pămînt, de locul nașterii și de iubita noastră familie, pe care o iubim și o dorim din inima noastră.

»Din truda și osteneala noastră cinstim la sfînta biserică gr.-or. din Tartaria această sfîntă carte »Mineul« în 12 tomuri. — Faptul se laudă din destul prin sine.

Stössel spre casă. Viteazul apărător al Port-Arthurului, Stössel, în drumul său spre casă a sosit, împreună cu soția sa și cu mai mulți oficeri, în Saigon (oraș de-al Franciei în China). El a fost găzduit la guvernatorul și a fost invitat și la casină. Intrebat de un gazetar, el a zis, că Port-Arthurul a tre- buit să se predea din lipsă de mâncare, muniție și medici. Prețul mâncărilor era gro- zav. O găină era 60 ruble, un ou 20, un porc 300 de ruble. Stössel a spus apoi, că a fost rănit odată. El s'a exprimat lăudător despre purtarea Japonezilor la predarea cetății și despre generalul Kondratenko, căzut în luptă și care a fost sufletul apărării.

Egiptul odată și acuma. Egiptul era în vechime foarte bine împoporat. Pe tim- pul domniei lui August (30 n. de Chr.) avea 16 milioane d- locuitori, pe timpul cuceririi tur- cești în 1517 numai jumătate, pe timpul ex- pediției lui Napoleon (1798) 2.460.000. La prima numărare oficială în 1846 a fost popo- rația 4,463.000, în a. 1881 6,806.000, iar în a. 1897 cam 9,735.405, dintre cari 9,007.955 Arabi, Fellahi, Copti și Turci stabili, 573,774 Beduini și 112,526 străini.

Trepov. În rescoala muncitorilor din S.-Peter-burg, afară de părintele Gapon, un rol mare joacă generalul Trepov, noul guverna- tor militar al Petersburgului. Trepov s'a nă- cut la anul 1855 în Petersburg. A urmat studiile în școala de cadeți pe care absol- vîndu-o cu eminență, a servit în cavaleria de gardă și s'a distins în răsboiul ruso-turc. În anul 1896 a fost numit șef al poliției din Mos-va. în această calitate s'a distins prin energia sa fără păreche în reprimarea tuturor mișcărilor cu tendințe liberale. Este o unealtă streșnică a sistemului de apăsare a poporului.

Prezicerea timpului pe anul 1905. Timpul în 1905 va fi astfel: Primăvara ceva umedă. Aprilie foarte schimbăcios, Maiu fru- mos și uscat. Vara cu furtuni, cu zile foarte călduroase, urmate de nopți reci. Toamna plă- cută, uscată și frumoasă; iarna aspră, cu deo- sebite spre gîtenie. Va să zică: anul 1905 e sperare să fie mai bunîșor decât 1904. Dă Doamne!

O cătană și 6 fete — înecate. Săm- bătă seara 8 fete și o cătană au voit să treacă Dunărea pe gheață, între Petrovaradin și Ne- oplanta. Pe la mijlocul Dunării gheața, fiind slabă, s'a rupt și cătana și 6 fete s'au înecat. Două fete au scăpat. Fetele au fost lucrătoare în o fabrică din Neoplanta.

Căderi de ministere — cu ridicata. De câteva săptămîni în multe țeri din Europa au căzut ministerele unul după altul, cum rar s'a întîmplat așa de des. Sîrbia a tăcut pe acest teren începutul. După ea a urmat Austria, unde s'a dus ministrul Körber și a urmat Gautsch. În România a căzut Sturdza și în locu-i a venit Cantacuzino. În Grecia a picat ministrul Teotokis, în Danemarca Deuntzer. În Francia a abzis Combes și noul guvern l-a format Reuvier. În Spania s'a depărtat de la putere Azcarraga și în locu-i a venit Villaverde. Șirul acesta lung îl încheie acum primministrul Ungariei Tisza, care a abzis, dar nu se știe cine-i va fi urmașul.

Prețul bucatelor. In Lugoj.

În tîrgul de săptămîna a Lugojului bucatele au avut următoarele prețuri per hecto, după raportul »Drapelului«: Grâu prima calitate coroane 18:40; Grâu de mijloc 18 cor. Săcară prima calitate cor. 14:20; Săcară de mijloc cor. 13:60; Orz prima calitate cor. 13:80; Orz de mijloc cor. 13—; Ovăs prima calitate cor. 12:80; Ovăs de mijloc 12:20; Cucuruz vechiu cor. 16:60; Mazăre cor. 44 Linte cor. 48; Fasole cor. 30; Cartofi cor. 10.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

I. F. în B. Mulțumita publică va urma pe rînd după altele, căci avem mai multe.

An. în F. Ne pare rău, dar' poesii ca aceste:

Te-am plîns, te-am plîns aproape un an

Te-am plîns, te-am plîns, dar' înzădar

Cînd te-am văzut 'mi-ai fost dușman

A plînsul meu amor! ce 'n veci 'loi plînge

— nu se pot publica, decât eată la acest loc. Cearcă a aduna poesii populare, în cari se află frumoase tînguiri de dragoste.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul „Tipografia“ Iosif Marschall.

cala fiecărei economie
e a avea o cafea bună.

Cafeaua
neipp de maltă a lui »Kathreiner«

nar trebui să lipsească,
dela pregătirea cafelei zil-
nice, din nici o bucătărie.

o o o

Să se ceară numai în pa-
chete originale cu numele
»KATHEINER«.

Cel mai bun și mai fin
săpun economic și praf
de săpun al lui

MELTZER

Sibiu, strada Gușteriței nr. 28.

178 22—

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai
căpeta vre-odată durere
de dinți ori îi va mirosi gura după-
ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru
trimitere franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler
Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: în farmaciile:
în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cîsnădiei 59;
ulita Turnului (Saggasse); ulita Ocnei 2; farmacia
Fentsch; Meltzer, str. Gușteriței și str. Cîsnădiei.
In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseșc: far-
macia Lederhüger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimit
7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco. 8 8—28

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de toamnă și iarnă

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din cari
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Sacko,
Jaquete, fracuri și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
noutățile de stoffe pentru **pardi-
siuri** și „Raglam“, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** con-
fecționate în atelierul meu îmi per-
mit a atrage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecțio-
nez un rînd complet de haine în timp
de 24 ore. 9 5—52

Eftin de minune!

500 bucați ou fl. 1.85.

Un orologiu escelent și elegant, cu
garanță că umblă bine și în 36 de ore
numai odată trebuie tras, împreună cu
un lanț aurit; un admirabil ac de ora-
vată cu brillant-simill; un inel aurit
cu peatră imit. pentru domni ori dame;
o garnitură admirabilă, constatătoare din
bumbi de manșete, guler și un piept,
gar. 3%, aur-doublé, 6 bucați batiste
de buzunar, gar de in; unelte de scris
elegante de nikel; o etui de oglindă de
toaletă cu un pepten frumos; un săpun
de toaletă aromatic; o carte de notițe
legată; 12 bucați de bilete artistice a
bărbaților renumiți ai secolului trecut,
72 buc pene de cancelarie engleze și
încă 395 bucați diverse, cari sînt folo-
sitoare în casă, sînt gratis Toate la
olaltă cu orologiu care singur prețuiește
acești bani, costă numai fl. 1.85.

Trimiterea cu rambursă sau cu plată
înainte prin casa de export

H. Spingarn, Cracovia, nr. 42.

La cumpărare de două pa-
chete dau gratis un frumos briceag de
buzunar, cu două tășuri. La mai mult
de două pachete de fiecare un astfel de
briceag.

Pentru-ce nu convine, se trimit numai
decît îndrept bani. 17 1—1

Hôtel Habermann mai nainte Neumüller.

Deschidere de local.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că am preluat

Hôtelul Habermann mai nainte Neumüller

aflător pe promenada Bretter și l-am **deschis Jot, în 29 Dec. 1904.** In
deosebi fac atent pe onor public dela țară asupra aranjamentului solid și modern al
odăilor mele pentru străini și oaspeți.

O curte mare și grajduri frumoase stau la dispoziția onor. public.

Nisuiindu-mă întotdeauna, de-a mulțami conștientios pe on. mei oaspeți, semnez

cu distinsă stimă

288 5—6

Iosif Barbu

hotelier.

Avis de neguțătorie.

P. T.

Îmi iau libertatea a aduce la cunoștință, că am înființat în piața de aici o
fabrică de lac. Produc toate soiurile de lac, de vâpseli de lac și ulei etc.
uleiu de lac de colorarea chichlimbarului, recunoscut de vâpsela cea mai bună pentru
padiment (podine).

**Colori de email în toate nuansele. Vacsuri pentru padiment,
lac pentru piele și apretură (tinctură) de piele.**

Prin praxa mea de mulți ani, ca fabricant de lac sînt în plăcuta poziție a
oferi cei mai buni arti li în aceasta branșă.

Fabricatele mele sînt lucrate din cel mai bun material și preiau ori-ce
garanță pentru vâpsire și durabilitate. Prețurile cele mai solide.

Din aceste motive rog p. t. public să binevoiască a sprigini întreprinderea
mea prin prețuitele sale comande.

Cu distinsă stimă

W. F. Dauner

Tîrgul Cailor 13 a).

25 2—5

Local de vânzare la dl **Wilhelm Klein**, strada Cîsnădiei 25.

Cunoscuta hîrtie de cigarette egipteană universală

A I D A

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

7 4—52

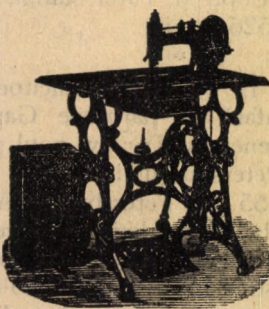
Strada Ocnei.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat. 6 8 26

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seider & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sînt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Banca de asigurare „TRANSILVANIA“ din Sibiu

8 33 52

—* Intemeiată la anul 1868 *

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigură în cele mai avantajoase condiții:

— **contra pericolului de incendiu și exploziune,** —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— **asupra vieții omului** —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: Capitale asigurate asupra vieții:
95.727.010 ooroane. 10.102.362 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3,249.332 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,920.063 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajul I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum
și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Nr. 160 F.

Oroloage, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3.

— **Cel mai mare deposit** —

din Transilvania dela fabrică, de oroloage, juvaueri,
obiecte de aur și de argint al lui Iulius Erös Sibiu
(N.-Szeben), strada Cisnădiei nr. 3.

Toate obiectele de aur și de argint sunt
probate și examinate oficios și pe fie-care obiect
este oficială vizibilă „marca”, afară de aceasta să
dă garanță în scris despre veritatea fie-cărui obiect.

Prețuri-curante ilustrate se dau la
cerere gratis și franco. 24 8—52

Nr. 160 F. Orologiu de nickel, cu coperiș dublu,
foarte masiv 7 cor. 50 bani.

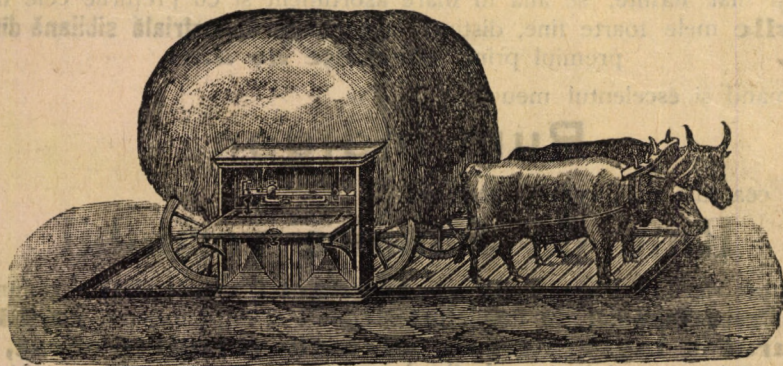
Sanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Sanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor.

Șințare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

Cel mai important obiect pentru fiecare

● **econom și pentru ori-ce comună.** ●

Cea mai nouă basculă (cântar) cu pod și cursor sistem Hess,

pentru cumpănirea vitelor și a ori-ce fel de cară încărcate.

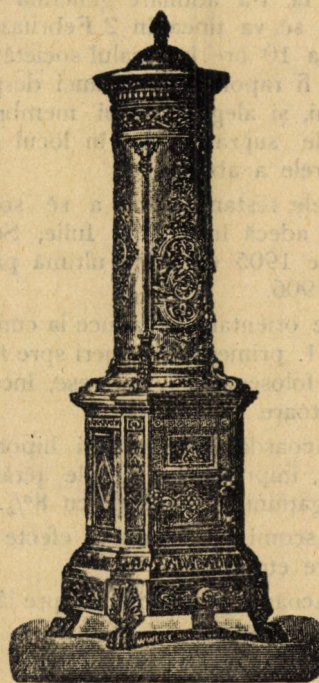
Bascula este montată în pat de fer și este construită întreagă din fer și oțel (podul
basculii este acoperit cu lemn de stejar).

Catalog de prețuri ilustrat despre cântare de tot soiul gratis și franco prin
fabrica de cântare

33 24—26

Victor Hess, Sibiu (Ungaria).

Foi de țesut pentru femei.

Sobe noue.

Cuptoare de fier cu aparat de regulare.

Sobe și cuptoare.

Le expediază din depositul din Sibiu, sau
franco din atelier la fiecare stațiune.

— La cerere se trimite preț-curanturi. —

Deposit bogat în *tase*, în *sîrme* și în
place de sobă, în *instrumente*
de camin și în *păstrător de*
instrumente de camin.

Cărbuni de peatră și Coaks
50 chilograme se aduc acasă în Sibiu.

Carol F. Jickeli

241 12—

Sibiu.

Contra tusei, răgușelei și catar au efectul cel mai bun

Bomboanele-Pemete

ale lui

RÉTHY!

La cumpărare trebuie să fim atenți
și să cerem lămurit bomboane de-ale
lui RÉTHY, fiindcă sînt multe imitații
fără nici un folos.

— **1 Carton 60 bani.** —

Să cumpărăm numai bomboane
Pemete de-ale lui Réthy. 11 11—12

Publicațiune.

Toți P. T. acționari ai nou înființatului institut de credit și economii societate pe acții în Sighișoara »Târnăveana« prin aceasta sunt avertați, că institutul și-a început activitatea sa în 25 Ian. n. a. c.

Totodată sunt rugați ca cel mult până la 1 Martie să binevoiască a espeda la adresa institutului rata a IV-a după acțiunile subscrise, cu 10%, adică de fiecare acțiune câte 10 coroane.

P. T. Domni acționari prin aceasta sunt convocați la I-a adunare generală extraordinară, care se va ține în 2 Februarie st. n. a. c. a. m. la 10 ore în localul societății, a cărei obiect va fi raportul direcțiunii despre starea institutului, și alegerea unui membru în comitetul de supraveghere, în locul dlui Matei Haller, carele a abzis.

Ratele restante sunt a se solvi din 2 în 2 luni, adică în 1 Mai, Iulie, Septembrie, Noiembrie 1905 ear' rata ultimă până la 1 Ianuarie 1906.

Spre orientare se aduce la cunoștință că institutul: 1. primește depuneri spre fructificare după cari folosește 5% Interese, începând cu ziua următoare depunerii.

2. Acoardă împrumuturi ipotecare pre lângă 7%, împrumuturi simple țărănești pre lângă obligațiuni cu cavenți, cu 8%.

3. Escombează cambii, efecte și pretențiuni sigure etc.

4. Acoardă împrumuturi pre lângă amănare de efecte etc.

Institutul nu ia provisiuni!!

28 1—1

Direcțiunea.

Aranjament nou, cumpărare favorabilă, cel mai solid mod de lucrare.

Compoziții de ceară
și
lumini de stearin
în ori-ce mărime.

Lumini pentru biserică,

albe, cu flori decorate, înfrumșetate prin mușcături și scobite, pachetarea cea mai bună, tămâie, benzoie, ulei de ars de calitate cea mai bună.

GUSTAV MELTZER,

fabrică de lumini și săpun, parfumerie
înființată la 1848. 27 2—

SIBIIU, Strada Gușteriții 25.

Senegin

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei sice. Vindecă sigur și repede. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 15 5—52

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârșiturile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tineretelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morhuri, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai decât să comandeze Laxbonbons, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter,

Szászváros, Piața școalei nr. 35.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

Institut de credit funciar din Sibiiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent

contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de case de fer

(safe deposits), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 1 5—52

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Esposiție de carnaval

în

GRAND MAGAZIN

în asortimentul cel mai bogat

articlii noi

cu prețurile cele mai ieftine.

22 4—4

A V I S.

Am onoare a avisa pe stimații mei mușterii și p. t. public, că cu **fabrica mea de licher** și cu **negotul meu de spirituoase** m'am strămutat în casa mea de nou edificată în

Nr. 7

în strada Gușteriții,

unde, ca și mai nainte, se află în mare asortiment și cu prețurile cele mai ieftine **licherurile** mele foarte tîne, distinse la **esposiția industrială sibiiiană din 1903** cu premiul prim, **medalie de aur.**

Recomand și escelentul meu

Rum indigen

în calitatea cea mai tină, cum și garantat

Rum de Jamaica veritabil

importat direct din Londra, mai departe **cognacul veritabil** al renumitei firme de fabrică **Czuba-Durozier**, în umplătură originală și după măsură, **rachiu veritabil, curat de lagăr și treve, slivovitz veritabil, curat, vechiu** cum și în general toate soiurile de spirituoase bune și foarte ieftine.

Cu distinsă stimă

Henric Rieger

fabrică de licher și neguțătorie de spirituoase.
Sibiiu, strada Gușteriții Nr. 7.

29 1—3

În prevință listă de prețuri și mostre gratis și franco.

Cercala de imprimat E. T. Gleitsmann, Dresda — Budapesta.